

Kä ye keek dɔc thiëc në guiir biyic de kä cī rōth looi wēnthēer

Guiir biyic de kä cī rōth looi wēnthēer?

Akutnhom aci nyuc piiny ku juiir ajuieer bennē luɔɔi de tōök ë tuanytuëeny ke kɔc nhīim ku piathden ya juiir apieth paan de Biktoria yic ëbën. Yen ajuieer kënnē abi kɔc tō kedhie paan de Biktoria ya yiën kuɔɔny.

Ku yen ajuieer de guiir biyic de kä cī rōth looi wēnthēer kënnē acennē kɔc lëk kəŋ kee 65, kä bī keek dhil geer yiic. Ekënnē aci ajuieer wään thēer cennē kɔc lëk kəŋ kee dhoŋuan yiëknhial, ëke ye kä bennē akutnhom kɔc guiëer kä cī rōth looi wēnthēer.

Tōŋ tueŋ cī juiir ke bī geeric, ee bī luɔɔi de tōök ë tuanytuëeny ke kɔc nhīim ku piathden ya juiir ago yic ya pial arëetic tēnnē raan ëbën bikkē ya yök.

Ago yekënnē rot looi, ke ajuieer de köölcieën rial abennē ciin de kɔc jöt kee 50 agut cī kɔc kee 60 nɔŋ tuanytuëeny ke kɔc nhīim ku piathden ya juiir . Ëloilooi kākē abi kɔc ŋuän ya yiën kuëer bennē keek ya tōök, bī kɔc nyin ya tīt nē keek ku bī keek ya yiën kuɔɔny bikkē dhil ya kɔɔr.

Yeeŋa bī kee wël cī keek lueel ëtënnē ya cɔk kuany ke cök?

Akuma de Biktoria abi kee wël cī keek lueel ëtënnē kedhie në akutnhom ya cɔk kuanyke cök. Ku akut jöt kënnē tō nē akut de akiim ye tōök de tuanytuëeny ke kɔc nhīim ku piathden luɔi kɔc, abi ye ajuieer kënnē de tōök ë tuanytuëeny ke kɔc nhīim ku piathden ya mac. Aabi wël cī keek lueel kedhie ya cɔk kuany ke cök cī tē cennē keek lueel thīn.

Ye nen yen bennēke wël cī keek lueel kedhie ëtënnē ya cɔk loi rōth?

Wël cī akutnhom keek lueel ëtënnē aye yen nyuɔɔth mən nɔŋ en kajuëc bī rōth dhil geer në ye ajuieer kënnē yic agonnē kɔc tuany në kenhīim ya tōök ku bī piathden ya luɔi tueŋ apieth. Abi thēe ya jɔt agonnē kee kajuëc kākē ya cōkpiny.

Wël kök cī keek lueel në athöör wään ciëënic aci keek tääu në luɔɔi yic në yemëen. Ëkënnē ee yen mat thīn ëyadëŋ agut cī ajuieer bennē panakim de kɔc ëke kɔɔr bikkē wëiken nyaai ya yök thīn ku bī kɔc ya leŋ kennē keek, mən ye cölë (Hospital Outreach Post-suicidal after Engagement - HOPE). Kä kök ëke cī keek ya lueel ëyadëŋ aabi thēe juëc ya dhil jɔt ago keek jal looi cī tē kɔɔrë keek thīn.

Akutnhom aci ajuieer bī run kee 10 jɔt bëibe agonnē kəŋ cōkpiny, mən cī tēëkic në biäk kee diäk:

- Biäk bī rot looi në thaŋ thīn koor — mən bī thok në ruɔɔn de 2022
- Biäk bī rot looi në thaa tō ciëel— mən bī thok në ruɔɔn de 2026
- Biäk bī rot looi në thaa bäaric arëetic— mən bī thok në ruɔɔn de 2031.

Lëu bī ŋen ya gäm athöör cennē kä cī rōth looi wēnthēer guieer biyic?

Akutnhom de Royal Commission aci rot gam arëetic ago yin ya cɔk yök kee wël kākē. Wo ye yin wëei piïu ba [wël ye keek guiëer kɔc në kë de kä cī rōth looi wēnthēer ku ba amatnhom de wël ku jɔl ya kä cī keek lueel ëke bī keek ya looi ya kuen në aliiric.](#)

Na cīn kueer lëu bīn ya lɔ në intarnetic paanduön, ke ka lëu ba yë kueer kënnē ya them ëyadëŋ në yööt thiääk kënnē yin yennēke kuen thīn ago ye athöör kënnē ya lɔ kuen në aliiric. Yin lëu ba yööt

ke kuën thiääk kennë yin ya guik ëyadëñ në ye [webthait kennë yic cennë yööt amatnhiiim ke kuën paan de Biktoria gäär thïn](#).

Ku na nɔŋ kē kɔɔr ba thiëëc në ye ajuëer de guiir biyic de kã cĩ rōth looi wēnthëer?

Na nanj kã kɔɔr ba keek ya thiëëc në ye ajuëer kennë de tōök ë tuanytuëeny ke kɔc nhiiim ku piathden, ke yĩ gätë në ye yimeeil kennë, mentalhealth@dhhs.vic.gov.au.

Yin lëu ba wëlkuöñn kɔɔr keek ya yök ëyadëñ në kee [buök thii nɔŋjiic yith \(fact sheets\)](#) kãkë yiic ku jɔl ya [bidiyooi ke kaatuun \(video animation\)](#) ye jam arëetic në ye ajuëer kennë de guiir biyic de kã cĩ rōth looi wēnthëer.

Lëu ba ya ɲoot ke ɣa nɔŋ piöu kē ba ya looi në ye ajuëer de akutnhom kennë yic?

Akutnhom de Royal Commission aci thök kennë ye luɔɔi kennë. Ku na yin ya, ke kaa cĩ wël kök peei bĩ bæer ya gam ba keek ya juak thïn.

Akutnhom aci wël juëc wär ciin de 12,500 lööm ënɔŋ kɔc ku jɔl ya akutnhiiim juëc wääciic. Ëkennë ee yen mat thïn agut cĩ ciin de kɔc kee 3,000 cĩ wël ëke cĩ keek thiëëc në ye athöör cëethë kennë ya dhuknhiiim ku jɔl ya kãjuëc kök cĩ men de:

- Kɔc kee 3,200 ëke cĩ wëlken tuöc wuɔɔk
- Kɔc kee 1,650 ëke cĩ ya bën në amëet ëke cukku keekya cɔɔl yiic,
- Kɔc kee 250 ëke cĩ ya bën ëke ye cët.
- Kɔc kee 3,000 ëke cĩ wël cĩ keek göör në athöör cëethë ya dhuknhiiim.